

BELEDİYE ŞİRKETLERİNİN KURULMASINA İLİŞKİN HUKUKİ DÜZENLEMELERE ALTERNATİF YAKLAŞIMLAR

A.Yasin KARANFILOĞLU
Sayıştay Başkanetçisi

Özellikle 1980 yılından sonra başlayan köyden kente göç dalgası şehirlerde, özellikle de büyük şehirlerde belediyeleri çok yönlü sorunlarla karşı karşıya getirmiştir. Ani artış gösteren bu sorunlar karşısında belediyelerin elinde bulunan nitelikli personel yetersizliği, araç-gereç eksikliğinin yanı sıra parasal kaynakların sınırlı oluşu karşısında Belediyelerin sözkonusu kaynakları bulma konusunda, merkezi yönetim yerel yönetim işbirliği beklentisinin vesayet prosedürüne takılması, Parlatentonun yerel yönetimlerle ilgili gerekli yasal düzenlemeleri uzun süredir gerçekleştirilememesi veya gerçekleştirilememesi, belediyeleri, belediye hizmetlerinin yerel halka götürülmesi konusunda çeşitli alternatif yönelişlere itmiştir.

Ülkemizde belediyelerin şirket kurmaları veya kurulu şirketlere ortak olma girişimleri eski olmakla birlikte bu süreç yukarıda açıklanan nedenlerle ve özellikle de 1984 yılından itibaren daha da artış göstermiştir. 1980 yılında belediye sayısı 1727 iken, 1998 yılı sonunda bu sayı 3215'e ulaşmıştır. Belediyeleşmedeki artış oranı yaklaşık % 100 dolayındadır. Belediye sayısındaki artış hızı şirketleşme faaliyetlerine aynen yansımıştır. Şirketleşme girişimleri sayısal olarak artmakla kalmayıp, sektörel bazda da artış göstermiştir. Özellikle sektör bazında yaşanan farklılaşmalara, yerel halkın sosyal, kültürel ve iktisadi alanda yaşanan değişim ve beklentileri bir ölçüde etkili olmuştur.

Son 20 yılda ülkemizde her alanda yaşanan hızlı değişim yerel yönetimlerde de kendini hissettirmiş ve özellikle 1984 yılında yürürlüğe giren 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Yasa ile kurumsal ölçekte önemli bir değişim yaşanmıştır. Buna bağlı olarak şirketleşme girişimleri de en yoğun şekilde Büyükşehir ve bağlı belediyelerinde görülmüştür. Halen 15 Büyükşehir Belediyesinin kurduğu şirket sayısı 1998 yılı verilerine göre 85'dir. Bu durum belediyelere adeta birer holding görünümü vermektedir.

Bugün belediyelerin şirket kurmalarına veya kurulu şirketlere ortak olmalarına dayanak teşkil eden yasal düzenlemelerin dışında da belediyelerin, sahip olduğu şirketlerinin bir araya gelerek şirketin şirketi şeklinde bir yöntemle de şirket kurdukları ve bu uygulamanın da oldukça yaygın olduğu bilinmektedir. Diğer yandan belediyelerin kurduğu vakıflar ve birlikler aracılığı ile de şirket kurabilme olanağının bulunması buna bir de belediyenin bağlı şeklinde şirket edinmesi de eklenecek olursa şirketleşmenin boyutunu tahmin etmek adeta olanaksız hale gelmektedir.

Bütün bu gelişmeler belediyelerin şirket kurabilmesine olanak tanıyan yasal düzenlemelerin yeterli olup olmadığına ilişkin tartışmaları da beraberinde getirmektedir.

Aşağıda belediyelerin şirket kurmaları veya kurulu şirketlere ortak olmalarına ilişkin yasal düzenlemeler ve bu düzenlemeler etrafında oluşan çeşitli görüşler ortaya konduktan sonra, merkezi yönetimin şirketleşme uygulamalarına bakışı değerlendirilecektir.

YASAL ÇERÇEVE

Belediye yönetimleri ile ilgili temel yasaların başında 1930 tarihini taşıyan 1580 sayılı Belediye Yasası ile 1984 yılında yürürlüğe giren 3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Yasa gelmektedir. Söz konusu yasalarda şirket kurulmasına veya kurulu şirketlerin ortağı olunmasına izin veya yetki veren düzenlemelerin ne ölçüde açık ve yeterli olduğunu ortaya koymak amacıyla ilgili madde metinleri aynen veya özet şekilde aşağıda verilmiştir.

1580 ve 3030 sayılı Yasada Yer alan Düzenlemeler

Esas itibariyle belediyelerin (Büyükşehir Belediyeleri dahil) şirket kurmaları veya şirket ortağı olmalarına izin verdiği ileri sürülen düzenlemeler 1580 sayılı Belediye Yasasının "*Belediyelerin hakları, yetkileri ve imtiyazları*" başlığını taşıyan 19'uncu maddesinin 1 ve 5'inci bend hükümleridir. 1'inci bend hükmüne göre; "..... *belediyeler kanununun kendilerine tahmil ettiği vazife ve hizmetleri ifa ettikten sonra belde sakinlerinin müşterek ve medeni ihtiyaçlarını tesviye edecek her türlü teşebbüsünü icra ederler.*" 5'inci bend hükmünde ise " (1939 yılında değişiklik ile) *Belediye hudutları dahilinde muayyen muntakalar arasında yolcu nakil vasıtası olarak otobüs, omnibüs, otokar, tünel trolley, funiküler işletmek ve mezbahalarda kesilen etleri belediye meclisince tayin ve Dahiliye Vekaletince tasdik edilecek ücret mukabilinde satış yerlerine nakletmek münhasıran belediyelerin hakkıdır. (1988 yılında değişiklik ile) Bunların, belediyelerinde iştirak edecekleri şirketler vasıtasıyla yapılması veya icara verilmesi veyahut imtiyazın devri İçişleri Bakanlığı'nun kararına bağlıdır. Belediyeler dilerse inhisarı tazammum etmemek şartıyla bunların işletilmesine ruhsat dahi verebilir.*"

Diğer taraftan aynı maddenin 1/4 fıkrasında "*kazanılmış haklara dokunmadan, belediye sınırları içerisinde, doğrudan doğruya yapılmak ve işletilmek şartıyla su, havagazı tesisatı kurmak ve işletmek belediyelerin hakkıdır*" hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Yasaya 24.3.1950 tarih ve 5656 sayılı Kanunla eklenen Ek-2'nci maddenin ikinci fıkrasında "*Belediyeler, bu maksadı (Belediye meskenleri yapmak ve bu meskenleri belediye sakinlerine kiraya vermek veya satmak)*

sağlamak üzere kurulmuş veya kurulacak yapı ortaklarına katılmaya yetkilidirler" denilmektedir.

Ayrıca 3030 sayılı Yasanın "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görevleri" başlığını taşıyan 6'ncı maddenin (f) bendine göre "Yeşil sahalara, parklar ve bahçeler yapmak, sosyal ve kültürel hizmetleri yerine getirmek, spor, dinlenme, eğlence ve benzeri yerleri yapmak, yaptırmak veya işletmek işlettirmek" şeklinde bir düzenleme getirilmiştir.

Bütün bu yasa hükümleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde literatürde iki farklı görüş ortaya çıkmıştır. Bunlardan birincisi belediyelerin "şirket kurma yetkisinin sınırlandırılmadığı," ikincisi ise, "bu yetkilerin son derece sınırlı" olduğudur.

Birinci Görüş :

"Belediyelerin Şirket Kurma Yetkisi Sınırlandırılmamıştır."

Belediyelerin şirket kurma yetkisinin sınırlandırılmadığı görüşünü savunanların dayanağı temel düzenlemelerin başında 1580 sayılı Yasanın yukarıda belirtilen 1'inci bent hükmü gelmektedir. Madde metninde geçen "her türlü teşebbüs" ifadesi, belediyelere şirket kurmada geniş bir serbesti tanıdığını işaret etmektedir.

Nitekim İçişleri Bakanlığının yaptırdığı bir araştırmada, belediyelerin, "..... 19'uncu maddenin 1'inci bend hükmünün çerçeve yetki mütalaa ederek, öte yandan yasaklanmayan yapılabileceği prensibini de komumuzla ilgili olarak çok geniş yorumlamadan belediyenin görevi olan konuda harcama yapabileceği de gözönüne alınarak, Belediye Kanununda kendilerine verilen görevlerden sınaî, ticari ve sosyal kamu hizmeti içerisine giren konularla sınırlı olmak kaydıyla şirket kurabilecekleri ve kurulu şirketlere katılabilecekleri" (1) belirtilmiştir.

Diğer yandan;

Türk Ticaret Kanunun'da da, belediyelerin şirket kurma, şirketlere ortak olmaları konusunda bir engel teşkil etmediği T.T.K. 275'inci maddesinin 1'inci fıkra hükmü ile "..... belediye gibi amme hükmî şahıslardan birisine esas mukaveleye dercedilecek bir hükümle pay sahibi olmasa dahi, mevzuu amme hizmeti olan anonim şirketlerin idare ve murakabe heyetlerinde temsilci bulundurma hakkı verilebilir." şeklindeki düzenlemeye ilaveten aynı kanunun 18'inci maddesinde de "Ticaret şirketleriyle gayesine varmak için ticari işletme işleten dernekler ve kendi kuruluş kanunları

(1)M.Salih Bor, H.Ulusoy, "Belediyelerin Şirket Kurup Kuramayacakları", İnceleme-Araştırma Raporları, 1988-1989, İçişleri Bakanlığı, APK Yayını, 1990, s.260.

gereğince hususi hukuk hükümleri dairesinde idare edilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere devlet, vilayet, belediye gibi amme hükmi şahısları tarafından kurulan teşekkül ve müesseseler dahi tacir sayılırlar. Devlet, vilayet, belediye gibi amme hükmi şahısları ile umumi menfaate hadim cemiyetler bir ticari işletmeyi ister doğrudan doğruya, ister amme hukuku hükümlerine göre idare edilen ve işletilen bir hükmi şahıs eliyle işletilsinler kendileri tacir sayılmazlar." hükmüne yer verilmek suretiyle, belediyelerin şirket kurmalarına ilişkin olarak yukarıda belirtilen yasa hükümleri ışığında herhangi bir engelin bulunmadığı ortaya çıkmaktadır.

Bu görüşün aksini savunanlar ise belediyelerin şirket kurma konusunda sınırlı yetkilere sahip olduğunu ileri sürmektedirler.

İkinci Görüş :

"Belediyelerin Şirket Kurma Yetkisi Sınırlandırılmıştır."

Belediye Yasası, belediyelerin şirket kurabileceği veya şirketlere ortak olabileceği konuları saymıştır. Bu da göstermektedir ki belediyeler şirket kurma konusunda geniş yetkilere sahip değildir. Belediyeler şirket kurma konusunda geniş yetkilere sahip ise, yasa neden belediyelerin şirket kurabilecekleri durumları belirlemiştir?

Belediyeler, yalnızca, yasalarda açık şekilde belirtilmesi durumunda şirket kurabilirler. Mevzuatımızda, belediyelerin şirket kurmasına veya kurulu şirketlere katılmasına olanak tanıyan yalnızca iki hüküm vardır. Bunlardan birincisi yukarıda belirtildiği üzere Belediye Yasasının 19'uncu maddesinin 5'inci bend hükmü, ikincisi ise Belediye Yasasına 5656 sayılı Yasa ile eklenen Ek-2'nci madde hükmüdür. Sözü edilen maddelere göre belediyelerin şirket kurmaları veya ortak olmaları ancak konut yapımı, et nakli, toplu taşımacılık konularıyla sınırlandırılmıştır.

Belediyelerin şirket kurmalarına temel dayanak kabul edilen 1580 sayılı Yasanın 19'uncu maddesinin 1'inci bendi, bu konuda yasal gerekçe olarak ileri sürülmez. Maddede geçen "..... belediyeler kanunun kendilerine tahmil ettiği vazife hizmetleri ifa ettikten sonra belde sakinlerinin müşterek ve medeni ihtiyaçlarını tesviye edecek her türlü teşebbüsünü icra ederler" ifadesi belediyelerin, yasanın kendilerine yüklediği, vazife ve hizmetleri yerine getirdikten sonra başka işleri de vazife ve hizmet olarak yerine getirebileceklerini belirtmektedir. Bu düzenlemenin belediyelerin şirket kurmasına yetki verdiğini söylemek olanak dışıdır. Açıktır ki şirket kurmak "Vazife ve hizmet" değildir.

Diğer taraftan yukarıda sözü edilen Türk Ticaret Yasasının 18'inci maddesi belediyelerin şirket kurabileceğini değil, bunların şirket kurmaları durumunda "tacir" niteliğine girip girmeyeceğini düzenlemektedir. Yine aynı yasanın 275'inci maddesinin 1'inci bend hükmü de belediyelerin şirket kurmalarına ilişkin bir yetki içermektedir.

Kaldı ki Türk Ticaret Yasası belediyeler için birincil düzeyde yetki yaratmaz. Yasa belediyelerin ticari işletme kurmalarına yetki veren bir yasa değildir. Sözkonusu Yasadaki düzenlemeler ancak Belediye Yasasının verdiği yetkiyle kurulan ticari işletme varsa sözkonusu olabilir.

Yukarıda belediyelerin şirket kurmaları veya kurulu şirketlere, ortak olmalarına ilişkin her iki görüşe ve bu görüşe destek niteliğinde dayanak alınan yasaların çeşitli hükümleri, karşılıklı ele alınmak suretiyle ortaya iki farklı görüş konmuştur.

Değerlendirme :

Her iki sav yasa hükümleri etrafında değerlendirildiğinde; ortaya belediyelerin şirket kurma veya kurulu şirketlere ortak olmaları konusunda getirilen yasal düzenlemelerin "sınırlı" olduğunu doğrulamaktadır. Şirket kurulabilir savının ise yasa hükümlerinin açık şekilde kaleme alınmayışından dolayı zorlama yorumlarla konuya yaklaşıldığını göstermektedir. Zira Anayasanın 127'nci maddesine göre, belediyelerin "görevleri, yetkileri kanunla düzenlenir" kuralı yasallık ilkesi gereği, belediyelerin şirket kurabilmesi için açık bir yasa hükmüne gereksinim vardır. Öte yandan, yasaklanmıyanın yapabileceği prensibinden söz ederek, bu ilkenin belediyelerin geniş alanlarda şirket kurmalarına dayanak yapılması yanlıştır. Anayasa hükümleri ile bağlantılı olarak "özel hukuk alanında geçerli olan "ehliyet", yani isteyenin yasaklanmamış her konuda faaliyette bulunabilmesinin kamu hukukunda yerini "yetkisizlik"e bırakması özel girişimi ile kamu hizmetini ayıran ilke(lerden) dir." (2)

Ancak ortada, belediyelerin kurduğu veya katıldığı 800 dolayında şirket bir realite olarak ortada durmaktadır. Madem yasalar şirket kurulmasını sınırlandırmıştır. Peki yüzlerce şirketin varlığı ne ile açıklanabilir? Bu sorunun yanıtı belediyeleri şirket kurmaya iten ve giriş bölümünde kısaca değinilen nedenlerin yanısıra, öteden beri artarak gelen özerklik istekleri ve arayışları ile bu sürece katkı sağlayan plansız, programsız ve denetimden uzak yönetim anlayışının bir politika olarak benimsenmesi ile açıklanabilir.

Merkezi yönetim bu durumu 1988 yılından itibaren farketmiş ise de bu tarihe kadar bir çok şirket yasal temelden yoksun şekilde kurulmuş, bu uygulama aşağıda belirtilecek olan çeşitli yasal ve yönetsel düzenlemelere karşılık halen sürmektedir.

(2) İlhan Özay, Gün Işığında Yönetim, Alfa Yayınları, İstanbul, 1989, s. 249.

Merkezi Yönetimin Belediyelerde Şirketleşme Uygulamalarına Bakışı

Yerel ölçekte belediyelerde yaygın olarak yaşanan şirketleşme faaliyetlerine ilişkin herhangi bir yasal kuralın getirilmemiş olması ve bu süreçte belediyelerin herhangi bir engelle karşılaşmamaları merkezi yönetimin bu uygulamaya örtülü onay verdiğini diğer bir deyişle desteklediğini söyleyebiliriz.

Merkezi yönetimde belediyelerin şirketleşme faaliyetlerine yönelik ilk düzenleme 1988 yılı programının "mahalli idareler" bölümünün "Tedbirler" kısmında, "Belediye ve il özel idareleri, kuracakları veya iştirak edecekleri şirketler için Devlet Planlama Teşkilatından müsaade alacaklardır." şeklinde bir önleme yer verdiği görülmektedir. Aynı düzenleme 1988 Yılı Programı Uygulaması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar'da (Program Kararnamesi) da yer almıştır. Ayrıca aynı düzenlemeye, izleyen yılların program kararnamelerinde de yer verilmiştir. Ancak, bu düzenleme 1992 yılı Program Kararnamesinde yer verilmeyerek, yürürlükten kaldırılmıştır.

Şirketleşme uygulamalarında görülen kuralsızlık ortamı, İçişleri Bakanlığının 7.7.1994 tarih ve 612 sayılı genelgesi ile giderilmeye çalışılmıştır. Genelgede özetle;" Son yıllarda belediyelerin çok sayıda şirket kurdukları veya kurulmuş şirketlere iştirak ettikleri görülmektedir. Şirket sayısının her geçen gün arttığı ve özel hukuk hükümlerine dahil bu şirketlerin yeterince denetlenememesi neticesi kamuoyunda usulsüzlük iddialarının yoğunlaşmasına neden olduğu anlaşılmıştır.

Kanunun öngördüğü kısıtlamalara rağmen belediyelerin kuruluş amacı dışında başka gerekçelerle, hatta kanunen kurulmaları mümkün olmayan ticari amaçlarla şirket kurdukları veya kurulmuş şirketlere iştirak ettikleri, son zamanlarda şirket sayısında önemli artışlar olduğu tespit olunmuştur. Mülki idare amirlerimiz belediye bütçeleri ve şirket kurmak veya kurulmuş şirketlere iştiraklerine ilişkin belediye meclis kararlarını tasdik ederken aşağıdaki hususlara kesinlikle riayet edeceklerdir.

Tasdike selahiyattar makamlar, şirket kurulması veya kurulmuş şirketlere iştirak için bütçeden ödenek ayrılması halinde bütçeyi, bu konuda alınmış ve tasdike gönderilen meclis kararlarını tasdik ederken, 1580 sayılı Kanunun 19/1'inci maddesinin verdiği yetkiye istinaden şirket kuruluyorsa, belediyesinin mecburi hizmetleri yerine getirip getirmediğini, 1580 sayılı Kanunun 19/5'inci maddesinin verdiği yetkiye istinaden şirket kuruluyorsa, şirketin münhasıran yolcu taşıma ve satış yerlerine et nakli işleri için kurulup kurulmadığının, 1580 sayılı Kanunun 5656 sayılı Kanunla eklenen Ek-2'nci maddesine istinaden şirket kuruluyorsa şirketin amacının sadece belediye meskenleri yapmak olup, olmadıklarını araştıracaklardır. Mülki amirin tasdikinden geçmemiş meclis kararı ile şirket kurulmuş veya kurulmuş şirkete iştirak edilmiş ise 1580 sayılı Kanunun 73 ve 74'üncü maddelerindeki idari

yargı yetkilerini kullanacaklardır." denmektedir. Sözkonusu genelgeyi 4.8.1994 tarih ve 716 sayılı genelge izlemiştir. 716 sayılı genelgede 612 sayılı genelgeye benzer hükümler içermekte olup, ayrıca valilikler aracılığı ile Bakanlığa yapılan görüş taleplerinde şirketlerin kuruluşuna ilişkin kriterler konmuştur.

27 Kasım 1994 tarih ve 22124 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa'nın 26'ncı maddesinin son fıkrası ile; "*Belediyeler ve diğer mahalli idareler ile kurdukları birlikler tarafından ticari amaçla faaliyette bulunmak üzere ticari kuruluşlar kurulması, mevcut veya kurulacak şirketlere sermaye katılımında bulunulması Bakanlar Kurulu'nun iznine tabi*" kılınmıştır. Böylelikle belediye ve diğer mahalli idarelerin şirketlerinin kurulmasına yönelik olarak ilk defa yasal ölçekte bir düzenleme getirilmiş olmaktadır. Bu düzenlemenin ardından İçişleri Bakanlığınca çıkarılan ve şirket kurulmasına ilişkin kriterlerin belirlendiği 612 ve 716 sayılı genelgeleri 29.11.1994 ve 1405 sayılı genelge ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Ancak 4046 sayılı Yasa'nın 26'ncı maddesinde gerek Bakanlar Kurulu izninin alınması için gerekli yasal prosedürlerin neler olduğu, gerekse Bakanlar Kurulu Kararı alınmasına esas olacak belge ve bilgilerin neler olduğuna dair bir hüküm bulunmadığından bu belirsizliğin ortadan kaldırılması için İçişleri Bakanlığı konu ile ilgili olarak 16.8.1995 tarih ve 46894 sayılı genelgeyi yayımlamıştır.

Söz konusu genelgede mahalli idarelerin şirket kurmaları veya kurulmuş şirketlere ortak olunması konusunda Bakanlar Kurulu izninin alınması için Bakanlığa yapacakları başvuruda;

"1- Şirket kurulmasını veya sermaye katılımında bulunulmasını gerektiren sebepleri gösterir gerekçe raporunun,

2- Kurulacak şirkete ait fizibilite etüdünün yapıp yapılmadığının,

3- Şirketin amaç ve faaliyet konusunun,

4- Sermaye katılım miktarı ve Gelir ve Gider nakit durumunun,

5- Katılınacak şirketin en son alınmış kar-zarar cetveli,

6- Şirket kurulmasına ilişkin mülki idare amirinin görüş yazısının"

ekleneceği ifade edilmiştir. Bakanlıkça bu çerçevede yapılacak talepler Bakanlar Kuruluna sevk edilmeden önce, yukarıda belirtilen esaslar dahilinde ön incelemeye tabi tutulacak ve şirketin kurulması veya kurulacak şirkete ortak olunması faydalı görülürse, Bakanlar Kurulu'ndan gerekli izin talebinde bulunulacaktır. Ancak uygulamada Bakanlar Kurulu izninin alınmasına ilişkin yasal prosedürün dışında da belediyelerin şirket kurduğu belirlenmiştir.

SONUÇ

Belediyelerin şirket kurmaları veya kurulu şirketlere ortak olmalarına ilişkin hukuki düzenlemeler yukarıda yapılan açıklamalar ışığında değerlendirildiğinde yeterli olmadığı görülmektedir. Yasa metinleri yeterince açık değildir. Bu durum yanlış uygulamaların yaygınlaşmasına neden olmaktadır. Her ne kadar Belediye Yasasında şirket kurulmasına ilişkin hususlar konu bakımından belirlenmiş ise de, merkezi yönetimin şirket kurulmasına yönelik yasal düzenlemelerde gecikmesi ve konuya ilişkin düzenlemelerin genelge düzeyinde kalması şirketleşmenin çarpık şekilde plansız ve kuralsız artmasına yol açmaktadır. Kaldı ki sözkonusu yasal ve yönetsel düzenlemelere uygun olarak şirket kurulduğu veya kurulu şirketlere ortak olunduğu düşünülse dahi, bunun dışında yukarıda kısaca değinildiği üzere, belediye veya belediyelerin şirketleri biraraya gelerek yeni bir şirket kurabildikleri, ayrıca vakıfları ve birlikleri aracılığı ile veya kurulu bir şirketi bağış olarak kabul etmek suretiyle de şirket sahibi veya kurulu şirkete ortak olabilecekleri de düşünülürse mevcut yasal ve yönetsel düzenlemelerin, şirketlerin hukuki altyapısına olumlu katkıyı sağlayamadığı anlaşılmaktadır.

Belediyelerin Yasa ve genelgelere aykırı olarak şirket kurma veya ortak olma girişimlerini sürdürdükleri Başbakanlık Hukuk Müşavirliğinin yazılarına da konu olmuştur. Bu gerçeğin biliniyor olmasına karşılık bugüne kadar kapsamlı bir düzenlemenin getirilmemiş olması kaygı vericidir.

Halen 800'ün üzerinde belediye şirketi veya ortaklığının varlığı gerçeğinden yola çıkarak, Şirketlerin kuruluşundan faaliyetlerine kadar bir bü-tünsellik içinde konunun ele alınarak hukuki çerçevelerinin farklı yorumlara yol açmayacak şekilde ve yasa ölçeğinde güvenceye kavuşturulması günümüz şartlarında bir zorunluluktur.

Bugün "Mahalli İdarelerle İlgili Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nda yerel yönetimlerin şirket kurmaları ve şirketlerin faaliyetlerine ilişkin düzenlemelere yer verilmemiş olması bu yönden önemli bir eksiklikler. Tasarıda sadece, mahalli idarelere ait ortaklık ve kuruluşların Başbakanlık Yüksek Denetleme Kuruluna ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre denetlenmesine ilişkin bir düzenlemeyle yetinilmesi sözkonusu uygulamaların düzeltilmesine ne ölçüde katkı sağlayacağı kuşku yaratmaktadır. Zira Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun Kamu İktisadi Teşebbüslerinin denetiminde karşılaşılan sorunlara da yer verdiği 1998 yılı Faaliyet Raporu, bu kuşku-ların, belediye şirketlerinin denetimi açısından yaşanabileceği ihtimalini ortadan kaldırmamaktadır. ◆